

Werken met Bulgaren en Roemenen: wat mag en wat mag niet?

Een theoretisch kader

Er heerst in de markt veel onduidelijkheid rondom het tewerkstellen van Bulgaren en Roemenen. Duidelijk is dat het onder voorwaarden wel is toegestaan. Vakblad Boom in Business schetst met een rapport van student Stephanie Trip in de hand het theoretisch kader. Dit rapport is onder praktijkbegeleiding van LTO Noord gemaakt.

Auteur: Stephanie Trip

Uit onderzoek blijkt dat er juridische gronden zijn op basis waarvan Bulgaren of Roemenen in Nederland arbeid kunnen verrichten. Allereerst kunnen Bulgaren en Roemenen in Nederland arbeid verrichten door middel van een tewerkstellingsvergunning. In de praktijk blijkt echter dat een dergelijke vergunning niet meer wordt

afgegeven voor arbeidskrachten uit Bulgarije en Roemenië. Voor het tewerkstellen van Bulgaren en Roemenen in Nederland is de enige uitweg dus een beroep op het vrije verkeer van diensten. Bij vrij verkeer van diensten wordt echter niet altijd arbeid verricht conform de Nederlandse wet- en regelgeving. In de praktijk kunnen zich

namelijk feiten en omstandigheden voordoen die ertoe leiden dat er niet langer sprake is van dienstverlening, maar van een feitelijk dienstverband. De bekendste valkuil is het geven van leiding en het houden van toezicht op de Bulgaarse of Roemeense arbeidskrachten door de betrokken ondernemer, terwijl zij in dienst zijn bij een

Bulgaars of Roemeens bedrijf. Voor de rechter bewijst dit dat er geen sprake is van dienstverlening, maar van een arbeidsverband.

Dat er door deze feiten en omstandigheden niet langer sprake is van dienstverlening blijkt uit het Vicoplus-arrest. Hierin staat beschreven dat wan-

neer er sprake is van het ter beschikking stellen van werknemers in de zin van art. 1 lid 3 sub C richtlijn 96/71/EG, een tewerkstellingsvergunning wordt geëist. Er is sprake van een dergelijke terbeschikkingstelling wanneer de arbeid van de Oost-Europese werknemer het doel op zich vormt van de serviceverlening door de Bulgaarse of Roemeense dienstverlenende onderneming en wanneer deze werknemer zijn taken uitvoert onder leiding of toezicht van de Nederlandse kweker. In dat geval geldt de eis van een tewerkstellingsvergunning uit art. 2 lid 1 WAV.

Ook bij het werken als zelfstandige is de gezagsverhouding bepalend voor de vraag. Er is geen sprake van een zelfstandige wanneer er wordt gewerkt met een gezagsverhouding, het ontbreken van een eigen keuze voor het werk, de arbeidsvergoeding en omstandigheden. Is dit allemaal niet het geval, dan dient de Bulgaar of Roemeen te worden aangemerkt als werknemer en de kweker als werkgever. Ook hier is dan weer sprake van de noodzaak van een tewerkstellingsvergunning.

Voor het tewerkstellen van Bulgaren en Roemenen in Nederland is de enige uitweg dus een beroep op het vrije verkeer van diensten

Wil een Nederlandse ondernemer wel op de juiste manier uitvoering geven aan de juridische gronden uit de theorie, dan dient deze te voldoen aan enkele voorwaarden. De Nederlandse ondernemer dient te beschikken over een tewerkstellingsvergunning wanneer er sprake is van het ter beschikking stellen van werknemers in de zin van art. 1 lid 3 sub c richtlijn 96/71/EG, dit naar aanleiding van het Vicoplus-arrest. Wanneer er geen sprake is van een dergelijke terbeschikkingstelling van werknemers, is er geen tewerkstellingsvergunning vereist. De ondernemer dient in er in dat geval voor te zorgen dat er geen sprake is van leiding en toezicht tussen de Bulgaren en Roemenen en de ondernemer. In dat geval geldt de eis van een tewerkstellingsvergunning niet, maar geldt enkel een notificatieplicht.

De Nederlandse ondernemer dient ook te beschikken over een tewerkstellingsvergunning bij de aanwezigheid van een gezagsverhouding

De ondernemer dient in er in dat geval voor te zorgen dat er geen sprake is van leiding en toezicht tussen de Bulgaren en Roemenen en de ondernemer

met betrekking tot de keuze van het werk, de arbeidsomstandigheden en de beloningen. Deze gezagsverhouding mag ook niet aanwezig zijn tussen een zelfstandige uit Bulgarije en Roemenië en de Nederlandse ondernemer. Wanneer er geen gezagsverhouding aanwezig is, is er geen tewerkstellingsvergunning vereist. Op grond van art. 3 lid 1 sub b WAV geldt de eis van een tewerkstellingsvergunning namelijk niet voor zelfstandigen.

Bron: Rapport afstudeeronderzoek Stephanie Trip onder praktijkbegeleiding van LTO Noord: Een onderzoek naar het tewerkstellen van Bulgaren en Roemenen in Nederland conform de Nederlandse wet- en regelgeving, december 2012.